

Ukrayna mharibsi "su keirmyn mtfiqlik"lri d zrb altna gtirdi

AB, Avropa ttifaq, Byk Britaniya v bir ox baqa lklr Rusiyaya qar geni iqtisadi sanksiyalar ttbiq .edib. Lakin sanksiyalarin kindirici olmas n btn gzlr Rusiyann mtfiqi in evrilib

Aranews- Fevraln 4-d Vladimir Putin v Çin sdri Si Tszinpi birg byanatda iki ölk arasnda münasibtlrin srhdsiz olduunu vurulayblar. Lakin Rusiyann Ukraynaya müdaxils bu ittifaqn srhdlii bal mübahislr sbb olur. Bellikl, önml bir sual yaranr: Çin Rusiyaya ttbiq ediln ?sanksiyalara qar gözldiyi tam dstyi verckmi Ccedil;inin öz timsalnda qlobal sistemi korrekt etmk siyasti Rusiyann gözintilrin tam uyun glmy bilr. Eyni kild, Rusiyann strateji prioritetli& Çinin uzunmüddtli strateji maraqlar il tam üst-üst dümy bilr. Henri Kissincerin tbirinc desk, “xarici siyast, prioritetli tyin etmk sntidir v siyastin sna, onun nec baladnda deyil, nec bitcyinddir”. Strategiyan birinci vzifsi, mqsdrl v vasitlr arasnda laq yaratmaqdr. Çin d .eyni eyi edck

Rusiyann Ukraynaya tcavüzü geosiyasi-qlobal miqyasda oyun dyiikliyidir. Çin is bu qlobal oyun plan çrçivsind uzun müddtdir hm BMT platformasnda, hm d beynlxalq münasibtlrd “yumaq güc” srmay qoyub. Rusiyann ial bu oyun plann pozur. Çinin Ukrayna mslsind mövqeyi “Rusiyayönüml;mlü neytrallq” kimi xarakteriz olunur. Ancaq Rusiya Çindn daha çox ey isty bilr. Bu kontekstd iqtisadi sanksiyalar hm d Çin v Rusiya aransda “su keçir;irmyn müttfiqlik” .münasibtlrinin sna olacaq

Ccedil;inin n mühüm strateji prioriteti, özünün sabit iqtisadi artmn tmin etmkdir. qtisadi artm, bel demk mümküns,& Çinin “müqdds” planlarndan biridir. Bu dövlt "daim aktiv ol, yoxsa çöksrn" prinsipi il addm atr. Çin 2001-ci ild AB-n dstyi il Ümumünya Ticart Tkilatna üzv olub v 20 ildir ki, qlobal iqtisadi sistemdn faydalanz. Onu narahat edn is bu axn pozacaq geosiyasi risklrlidir. Artm tempinin aa dümsi, hm Çinin müdafi xrclrin, hm d yeni nsil texnologiyalara yatrlan investisiyalara mnfi tsir .göstrck. Tbii ki, iqtisadi artm tempinin aa dümsinin rifah sviyyisini aa salma riski d var

Ccedil;inin A il geni ticart-iqtisadi laqlri var. Ukraynann ialndan sonra A-dn sanksiyalarin ya kimi yamas v Almaniyann özün qar münasibtni& kskin dyimsi, Çin üçün gözlnilmz hadis oldu. ndiki gediats Çini daha ehtiyatl davranmaa sövq edck. Elc d Çinin Rusiyaya sanksiyalar tab gtir bilmsi üçün vercyi dstyin AB v A-nin qrmz cizgilrini keçmsi, Çin irktrin ikinci drcli sanksiyalar kimi tsir ed bilr. Çin is qsa, orta v uzunmüddtli iqtisadi v hrbi planlarn iflasa uramasn istrmir. “Bir kmr-bir yol” layihisi .onun Avropa il laqlrind çox mühüm rol oynayr

AB, A, Böyük Britaniya, Yaponiya, Kanada v Avstraliya bada olmaqla, genimiqyasl sanksiya koalisiyasnn Rusiya kimi böyük dövlti n drcd büdrdcyi, Çinin d maraqla izlycyi glck kritik vziyyt iar edir. gr genimiqyasl sanksiyalar koalisiyas Rusiya iqtisadiyyatn .tcrid edrs, bu, glckd baqa bir böyük güc – Çin üçün snaqdan keçiril bilr AB, Çin v Rusyan iki n böyük thlük olaraq görür. Bu, Çin v Rusyan bir arada tutan n mühüm amildir. Hmçinin, bu, bir hqiqtdir ki, Çin qlobal iqtisadiyyatn çox mühüm trkib hisssidir. Rusyan tcrid etmk is Çindn daha asan göünür. Sanksiyalar v bu sanksiyalarla göstriln reaksiyalarn qlobal iqtisadiyyata ks etdirci çtinlikl r hm Çin, hm d .sanksiyalar ttbiq edn dövltlrin koalisiyas üçün çtin snaq olacaq

Ukraynada davam edn müharibnn nticlri baxmndan Çin üçün hm “imkanlar”, hm d “risklrl” var. Sanksiyalar Rusiyann Çin olan ehtiyacnn sviyyisini artracaq. Bununla bel, Çin iqtisadiyyat qlobal tchizat zncirlrind, xüsusn d xammal v rzaq tdarükünd ba vern pozuntulara çox hssasdr. Bu kövrklik htta Ukrayna-Çin iqtisadi münasibtlrind d özünü hiss etdirir. Bu ölknin qardal idxalnn txminn 30 faizi Ukraynadan glir. Hmçinin, indi Ukraynadan Çin dmir filizi ixrac da ksil bilr. Qsaca desk, .çinlir Rusiyann Çin ehtiyac il Çinin Rusiyaya ehtiyac arasndak çox nazik bir ip üzrind addmlaylar